



נספח סביבתי נופי - חווה 26

תכנית מספר 620-0597385 (15/310/02/20)



תאריך עדכון אחרון: מאי 2017

עורכי הנספח (2011):

דויד מנינגר: יועץ סביבתי, אקולוגיה.

נעה בלבן: יועצת סביבתית, גיאומורפולוגיה ונחלים.

נגה זהר : בוטניקה

עורך התכנית: אדר' אסף שקד, רחל שריקי

ניהול פרויקט: זאב טמקין ושגיא רייזנר - תיק פרויקטים





תוכן עניינים:

1.	תקציר מנהלים:	3
2.	תיאור הסביבה	3
2.1	מפת אזור וגבולות התכנית (תרשים סביבה)	3
2.2	תצ"א בקנ"מ 1:5,000 עם גבולות התכנית (תצ"א/ אורטופוטו צבעונית)	4
2.3	רקע גיאוגרפי:	5
3.	תאור תכנות נוף וערכי טבע, חקלאות, אתרי עתיקות ומורשת ומערכות אקולוגיות:	6
3.1	תאור תכנות הנוף הטבעי:	6
א.	בתי גידול	7
ב.	נחלים וניקוז	8
ג.	ערכי טבע	9
3.1.1	תאור תכנות הנוף הטבעי ומעשה ידי אדם	13
3.1.2	תופעות טבע ייחודיות ומערכות אקולוגיות	14
	ערכיות אקולוגיות ושימור רצף שטחים פתוחים:	14
3.1.3	ארכיאולוגיה	15
3.2	אתרי ביקור ומסלולי טיול	16
4.	ניתוח השפעת מימוש התכנית על שטח התכנית וסביבתה והשתלבותה בסביבה	20
4.1	ניקוז והידרולוגיה	20
4.2	ערכי טבע ואקולוגיה	20
4.3	שינויים חזותיים ונופיים:	21
4.4	פגיעה בשטחים חקלאיים	21
4.5	מסדרונות אקולוגיים	21
4.6	פגיעה באתרי מורשת	21
4.7	אתרי ביקור ומסלולי טיול	21
4.8	רעש	21
4.9	דלק	21
4.10	שפכים	21
4.11	פסולת	22
4.12	תאורה	22
4.13	גידור	22
5.	הצגת חלופות תכנוניות	22
6.	הצעה להוראות התוכנית-	23
6.1	שטחים לשימור ופיתוח בתחומי התכנית	24





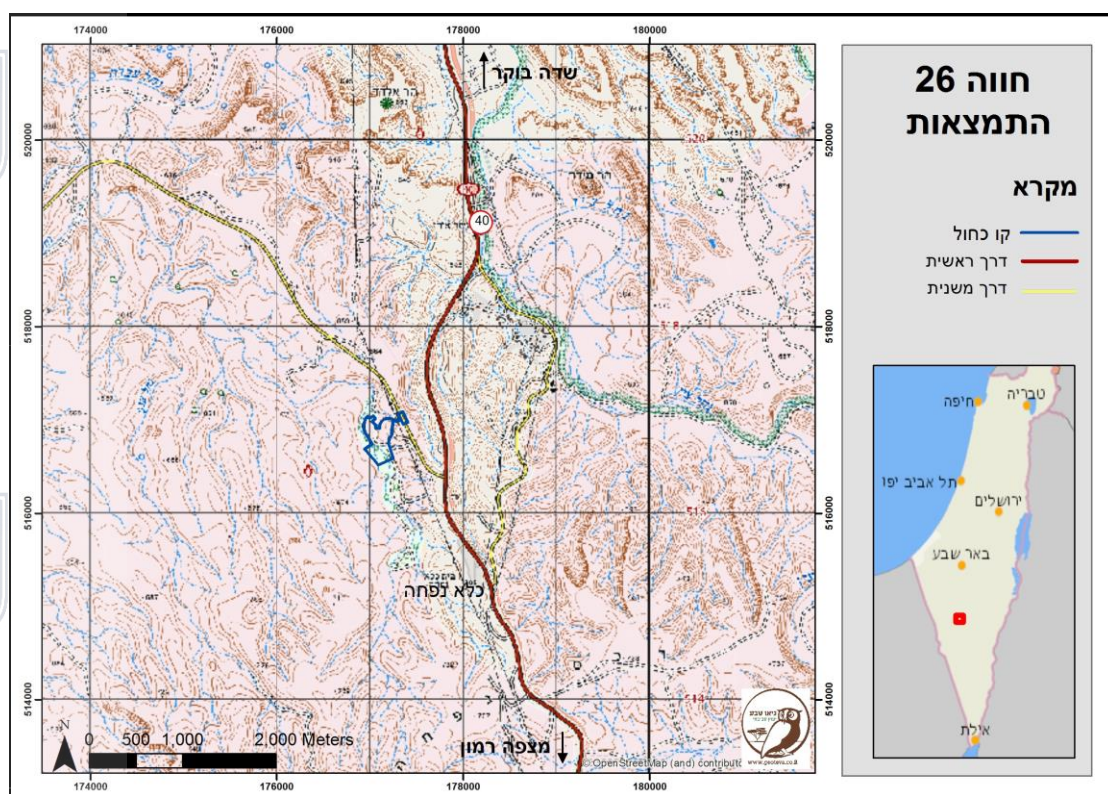
1. תקציר מנהלים:

הנספח הסביבתי עוסק בחווה 26. שטח החווה הינו כ-127 דונמים, החווה הינה חקלאית ובשטחה ישנו קרוואן בודד וסככה לכלי עבודה. החווה ממוקמת בשטח בו שני ערוצים מתאחדים, צפונית לכלא נפחא ממערב לכביש 40 (תרשים סביבה). הנוף של אזור החווה כולל ואדיות בין גבעות בעלות אבניות גבוהה ומדרגות סלע. בתי גידול אלו אופייניים לאזור זה של הר הנגב התיכון, והינם בעלי ערכיות אקולוגית גבוהה. עם זאת החווה ממוקמת בסמוך לכביש 40 ובסמוך לכביש ללא מספר המחבר בין צומת כלא נפחא וצומת ציפורים ועובר דרך בסיס רמון. הקרבה לתשתיות קיימות מקטינה את הנזק האקולוגי-סביבתי ונופי הנובע מקיום החווה במרחב. בשלב התכנוני יש לשאוף לצמצום הפגיעה האקולוגית-נופית-סביבתית האפשרית. כמו-כן יש לפעול בהתאם להנחיות הניתנות בנספח הנ"ל.



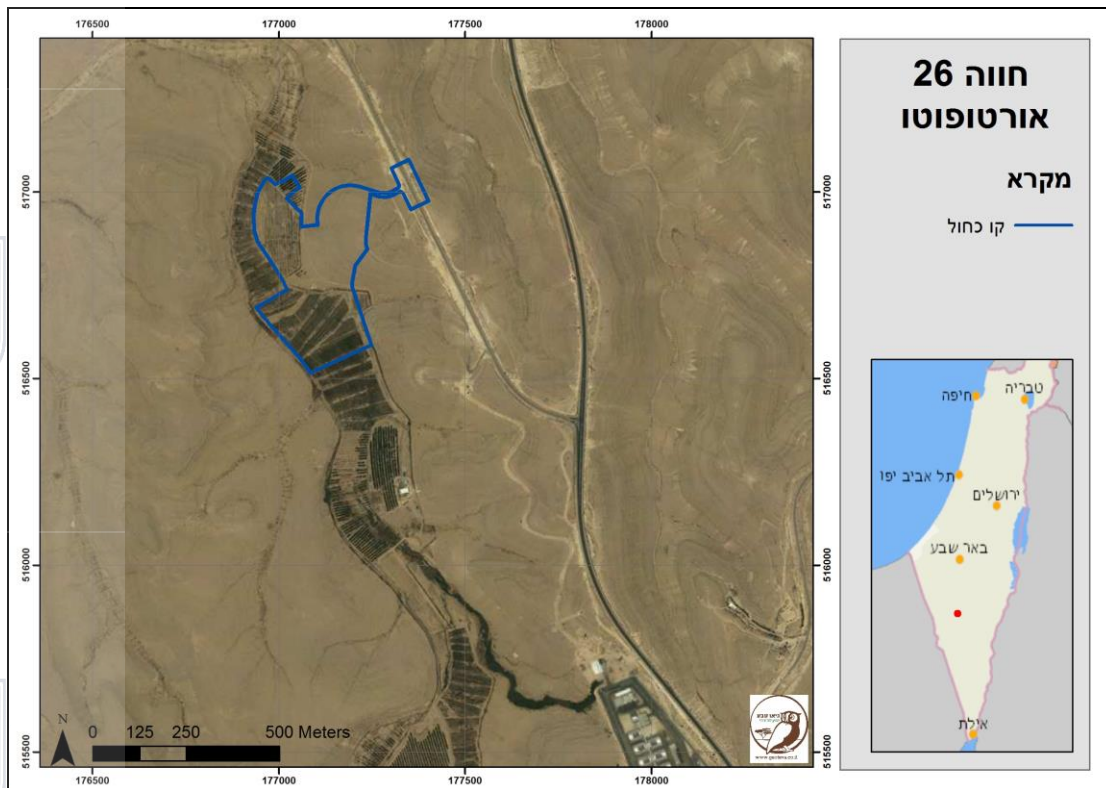
2. תיאור הסביבה

2.1 מפת אזור וגבולות התכנית (תרשים סביבה)





2.2 גבולות התכנית על רקע תצלום אויר (תצ"א/ אורטופוטו צבעונית)





2.3 רקע גיאוגרפי:

חוות הבוודים של דרך היין ממוקמות לאורך ציר טללים – מצפה רמון שבהר הנגב. ניתן לחלק את הר הנגב, שהוא אזור מדברי-צחיח, לשני אזורים: הר הנגב הצפוני והר הנגב התיכון. הר הנגב הצפוני בנוי מכמה רכסים אשר ביניהם עוברים עמקים מוארכים, משפלת הנגב בצפון ועד בקעת צין בדרום. כיוון הרכסים באזור זה הוא דרום מערב – צפון מזרח, כאשר קימוטם של הרכסים הוא א-סימטרי, עם שיפוע חד לכיוון מזרח ושיפוע מתון לכיוון מערב. הר הנגב התיכון כולל את רמת עבדת והוא נמשך מבקעת צין ובקעת ציפורים בצפון ועד נחל פארן בדרום. הנופים של הר הנגב התיכון הינם מגוונים ומתאפיינים ברמה בצפון, כיפות קמרוניות במרכזה, ואזור הררי גבוהה באזור מכתש רמון ובגוש הר עריף – הר בדד בדרומה.

חוות הבוודים של דרך היין נמשכות מהר הנגב הצפוני ועד הר הנגב התיכון (עד מצפה רמון). אקלים האזור הוא מדברי: טמפרטורות גבוהות במהלך היום ונמוכות במהלך הלילה עם כמות משקעים שנתית ממוצעת של 100 מ"מ, כאשר בהר הנגב הצפוני ממוצע המשקעים גבוהה יותר ומגיע עד ל- 200 מ"מ. הצמחייה הינה מדברית-ערבית, עם צומח של בני-שיח פזור בעיקר על המדרונות, וצמחיה רבה ומגוונת יותר בערוצים.

החי בנגב הינו מגוון, היות והנגב מצוי בתחומי הגשר היבשתי בין שלוש ממלכות בע"ח שונות. נוף המדבר אינו הומוגני, ועל כן מגוון החי משתנה כתלות בבתי הגידול השונים. במצוקים סלעיים וקניונים נמצא את שפן הסלעים הסורי, היעל, סנונית המדבר ועוד; במדרונות הרריים עם דרדרת נמצא את האפעה, המדברית עיונית, קוצן הזהב, עפרוני המדבר ועוד; באפיקי הוודיות נמצא את שנונית הנחלים, החנקן גדול, הארנבת, צבי הנגב ועוד; ובמשטחי לס נמצא מהזוחלים את חרדון המדבר, מהעופות את החוברת ורץ המדבר, ומהמכרסמים את הירבוע גדול ועוד.





3. תאור תכנות נוף וערכי טבע, חקלאות, אתרי עתיקות ומורשת ומערכות אקולוגיות:

חוזה 26 ממוקמת צפונית לכלא נפחה, ממערב לכביש 40 ולכביש ללא מספר העובר דרך בסיס רמון (ראה מפה מצורפת). שטח החווה הינו חלק מנופי הר הנגב התיכון. בהיבט האקולוגי, זהו אזור מפגש בין עולם החי והצומח של המרחב האירנו טורני לבין נציגים של מינים מהחבל הים תיכוני. צמחיית הנחלים כוללת גם מינים מהחבל הסהרו ערבי (ראה פירוט בדוח בוטני). החווה ממוקמת בשטחם של שני ערוצים משניים ורחבים ובשטח החווה ישנם אתרי עתיקות רבים. שטח החווה הוא כ-230 דונמים ובשטחה מגדלים זיתים, כרמים ורימונים. בחורף 2010 בשל שיטפון חזק נסחפו ונעקרו רבים מהעצים הגדלים בחווה.



3.1 תאור תכנות הנוף הטבעי

הנוף הטבעי של המרחב סביב החווה הינו נוף של נחלים רחבים מסדר ראשון ושני עם גבעות מצוקיות. מאפיין עיקרי של הנוף הינו ריכוז שיחים ואחוז גבוהה של כיסוי צומח בערוצים לעומת הגבעות אשר מנוקדות בשיחים בפיזור גדול עם אחוזי כסוי נמוכים.



הנוף באזור הספציפי מופר על ידי מספר גורמים:

1. מערכת כבישים - כביש 40 וכביש ללא שם לכוון צפון מזרח מול כלא נפחא.
2. כלא נפחא.





א. בתי גידול

החוזה יושבת בשטח ערוץ רחב, משני צידי הערוץ מדרונות אבניים, לכונן דרום קיים שטח בתחומי שני ערוצים מסדר ראשון.

ערוץ רחב – ערוץ רחב לאורכו מדרונות אבניים

מדרונות – מדרונות אבניים המשמשים כבית גידול לחובבי בית הגידול הסלעי אבני, ומדרגות סלע.

תאור בתי הגידול בחווה ובסביבתה:

ערוץ רחבים	
מדרונות + מצוקונים בית גידול חשוב ומגוון.	

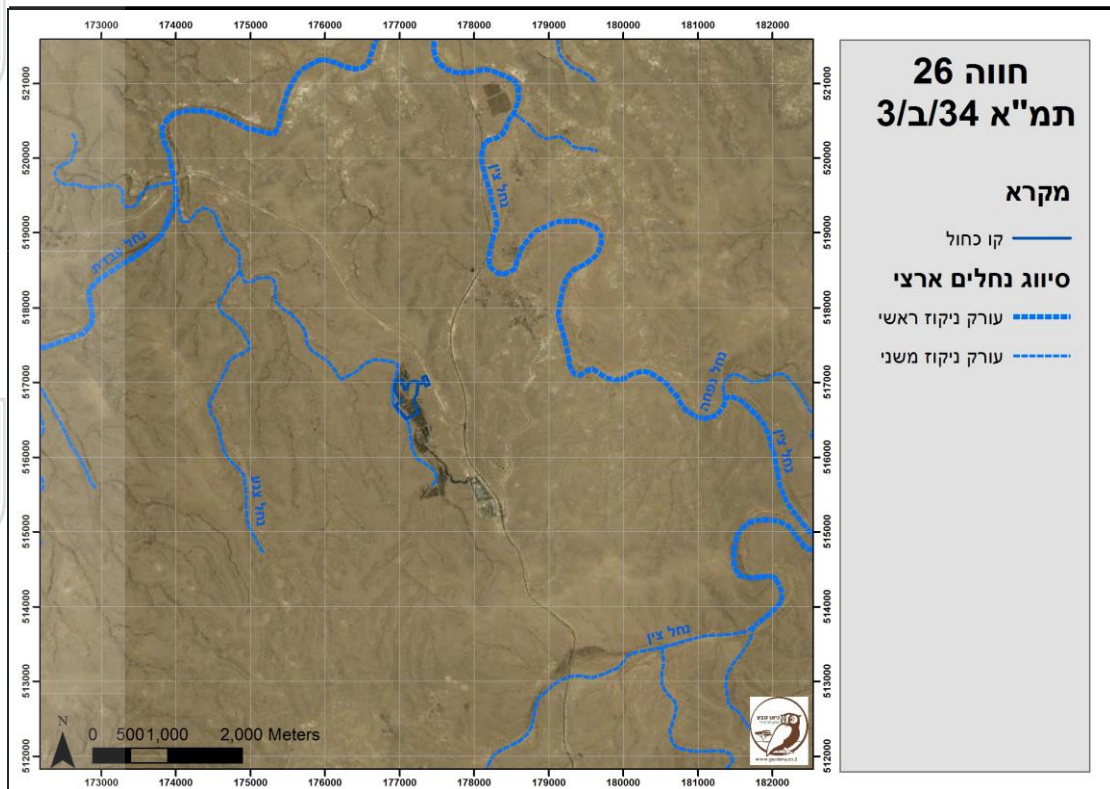




ב. נחלים וניקוז

חוזה 26 נמצאת באגן הניקוז של נחל צין. מטעי החווה ממוקמים בערוץ הנחל ועל הפשט של נחל משני המתנקז לנחל צנע המתנקז לנחל עבדת. הערוץ באזור החווה הינו ערוץ רחב. בחורף 2010 בשל שיטפון חזק נסחפו רבים מעצי הפרי והכרמים הגדלים בשטח החווה. על פי תמ"א 4/ב/34 האזור מוגדר כ- ג' דהיינו, פגיעות מי תהום נמוכה.

תמ"א 4/ב/34 :





ג. ערכי טבע

המרחב של החווה הינו עשיר בערכי טבע ובסימנים לפעילות בעלי חיים. יחד עם זאת מדובר בתצורות נוף וטבע השכיחה בחלק זה של הר הנגב. שטח החווה מנוצל כמעט כולו לפעילות חקלאית של מטעים. האפיון אקולוגי הינו של שטחים מסביבת החווה.

ג.1 אפיון הצומח

סקר בוטני – אקולוגי

בתי הגידול וחברות הצומח בחווה ובסביבתה:

בית גידול	חברת צומח*	מינים נלווים	תיאור
ערוץ ואדי	רתם המדבר וחמדת השיח	יפרוק המדבר, מלוח קיפח, נואית קוצנית	מגוון רחב של רב-שנתיים
מדרונות	חמדת השיח וזוגן השיח	נואית קוצנית	כיסוי של בני שיח טיפוסי למדרונות

* חברות הצומח מוגדרות בהתאם לבני השיח השליטים בבית הגידול (ויזל, 1984)

מגוון מיני הצומח שהוגדרו בהיקף אזור החווה ותפוצתם לפי בתי גידול:

שם עברי	ואדיות (מחוץ לשטח החווה)	מדרונות
חמדת השיח	+	+
זוגן השיח	+	+
הגה מצוי	0	+
נואית קוצנית	+	+
רתם המדבר	+	+
אכילאה ריחנית	+	0
קזוח תלת-קרני	+	+
יפרוק המדבר	+	+
זוגן השיח	0	+
מתנן שעיר	+	0
מלוח קיפח	0	+
בלוטה גלונית	+	+
פיגמית מגובששת	0	+
מקור חסידה	+	0
לענת המדבר	+	0
אשליל	+	+
עירית יבשה	+	0
מצליב עם פרח סגול*	+	0
שיטה	+	0
סה"כ מינים בבית גידול	15	12

* המין לא זוהה בוודאות.





ג.2 עולם החי

עולם החי באזור זה של הר הנגב התיכון הינו מגוון ומתחלק בין בתי הגידול השונים.

טבלאות לתפוצת מינים על פי בתי הגידול

טבלת תפוצת זוחלים: הטבלה מייצגת מינים שנצפו או שידוע שהם קיימים באזור זה.

סדרה	משפחה	מין	ואדיות (מחוץ לשטח החווה)	מדרונות
לטאות	לטאיים	שנונית נחלים <i>Acanthodactylus boskianus</i>	+	
		מדברית עיונית <i>Mesalina guttulata</i>	+	
	שממיתיים	שממית בתיים <i>Hemidactylus turcicus</i>	+	+
		מניפנית מצויה <i>Ptyodactylus guttatus</i>		+
		ישימונית מצויה <i>Stenodactylus sthenodactylus</i>	+	
		שממית זוטית <i>Tropicolotes nattereri</i>	+	+
	חרדונים	חרדון מדבר		
		חרדון מצוי דרומי	+	+
נחשים	צפעיים	אפעה <i>Echis coloratus</i>		+
		שפיפון		
	פתניים	פתן שחור	+	
	זעמנים	מטבעון מדברי	+	+
		ארבע קו מדברי	+	+
		זעמן אוכפים דק	+	
		שלון אזורים		+
סה"כ מינים				
			10	8





טבלת תפוצת עופות: הטבלה מייצגת מינים שנצפו או שידוע שהם קיימים באזור זה.

סדרה	משפחה	מין	ואדיות (מחוץ לשטח החווה)	מדרונות
תרנגולאיים	פנסיוניים	חגלה	+	+
		קורא	+	+
כרוניים	כרון		+	
היונאיים	יוניים	יונת סלעים		+
		תור (בנדידה)	+	+
הכחלאיים	השרקרקאים	שרקרק מצוי		
		עפרוני מדבר	+	+
	העפרוניים	אלמון		
	הסנוניתאיים	סנונית מדבר		+
	בולבולאיים	בולבול	+	
	הקיכליים	שחור זנב		+
		סלעית קיץ		
		סלעית ערבות		
	הסבכיים	מדברון		+
	טימלאיים	זנבן	+	
	צופיתיים	צופית	+	
	חנקאיים	חנקן גדול		
	עורביים	עורב חום עורף	+	+
	זרזיריים	טריסטרימית	+	+
	דרוריים	דרור הבית	+	
		חצוצרן מדברי		+
דורסי היום	משפחת השדמיתיים	רץ מדבר		
	הבזיים	בז מצוי	+	
	ינשופאיים	כוס חורבות		+
דורסי הלילה				
סה"כ מינים			12	12





טבלת תפוצת יונקים: הטבלה מייצגת מינים שנצפו או שידוע שהם קיימים באזור זה.

סדרה	משפחה	מין	ואדיות (מחוץ לשטח החווה)	מדרונות
מכרסמים	הגרבייליים Gerbillidae	גרביל סלעים	+	+
		מריון המדבר		
	משפחת העכבריים	קוצן מצוי		+
טורפים יבשתיים	משפחת הדרבניים	דרבן		
	משפחת הירבועיים	ירבוע מצוי		
	משפחת כלביים	שועל מצוי	+	+
	משפחת צבועיים	צבוע מפוספס	+	
הארנבאים	משפחת הקיפודיים	קיפוד מדבר	+	
	ארנביאיים	ארנבת השדה	+	
		יעל נובי	+	+
סה"כ מינים			6	4



סיכום ומסקנות:

צומח:

בתי הגידול השונים שנבחנו הם בעלי כיסוי מפוזר של בני שיח טיפוסיים למה שנצפה באזורי מדרונות וואדיות תלולים בחלק זה של הר הנגב. מופע המינים השליטים הוא גבוה אם כי הדיגום שנעשה בסתיו מהווה מיפוי של המינים הרב-שנתיים בלבד. הצומח של הבתה מגיע עד לגובה 0.5 מ' ומאופיין בחבורת הצומח חמדת השיח, זוגן השיח ורתם המדבר (בואדיות) וצומח רב-שנתי או דו-שנתי. הצומח המגוון ביותר נמצא בערוצי הנחלים ועל כן יש חשיבות מכרעת בשימור התוואי והאופי של הערוצים ולמנוע פיתוח אנושי באזורים אלה. המגוון משתנה כתלות בבית גידול ומצוי בעיקר בכיסי סלע, בואדיות וערוצי נחלים.

קיימת סכנה עתידית של מינים פולשים בעקבות שימוש בהשקיה מלאכותית עבור בוסתנים או גידולים חקלאיים שונים. באזור צחיח מסוג זה נקודות אשר נשמרת בהם הלחות במהלך הקיץ עלולות למשוך מינים שאינם מקומיים. במקרה כזה יש צורך להקפיד על עישוב וחיפוי מסיבי סביב נקודות ההשקיה.





זואולוגיה:

העולם הזואולוגי בהר הנגב הינו ייחודי ובדרך כלל שמור היטב. פעילות אדם בשטחי מדבר גוררת בדרך כלל שינויים מהירים ותגובות בהיבטים הזואולוגיים. הדבר יכול לבוא לידי ביטוי בכניסת מינים קומנסליים, כמו דרורים, חולדות ועוד מינים הנמשכים לפעילות אדם. עודפי מזון הנגרמים מפסולת ושינוי בביומסת הצומח יגרמו להתרבות חלק מהמינים ולדחיקת אחרים לדוגמה התרבות תנים ודחיקה של שועלים. חיות בית כמו כלבים וחתולים משפיעים גם הם על עולם חיות הבר.



מינים אנדמיים או אדומים לא נצפו במהלך הסקר הבוטני ומתוך סקר הספרות לא נמצאו מינים אשר נצפו באזור זה.

3.1.1 תאור תכונות הנוף הטבעי ומעשה ידי אדם

הנוף של אזור החווה הינו אופייני לאזור שולי במת הר הנגב ולהר הנגב התיכון. נוף אזור החווה מופר על ידי הכביש הפנימי המתפצל מכביש 40 לכיוון צפון-מזרח, עמודי חשמל. מראש השלוחה המזרחית ניתן לראות את כלא נפחא.



להלן יחידות הנוף הטבעי:

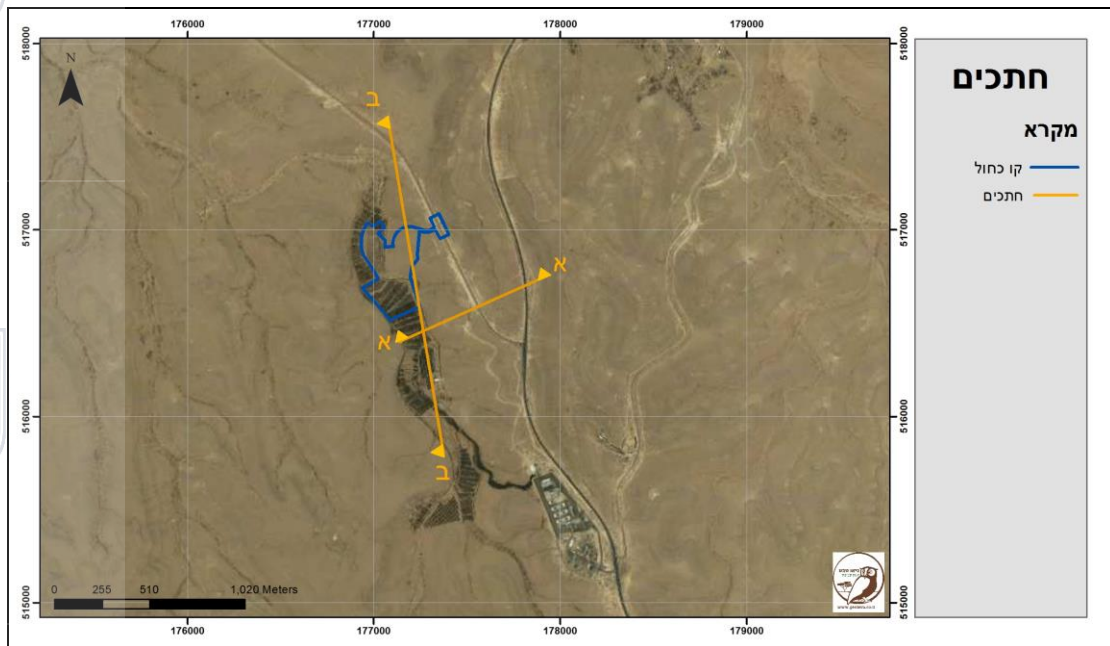
- 1 – ערוץ רחב המתנקז לנחל צנע
- 2 – מדרונות אבניים ומדרגות סלע.
- 3 - מספר ערוצונים מסדר ראשון.

לחתכים נראות של החווה מכביש 40 והכביש למחנה רמון ראה חתכים בעמוד הבא.

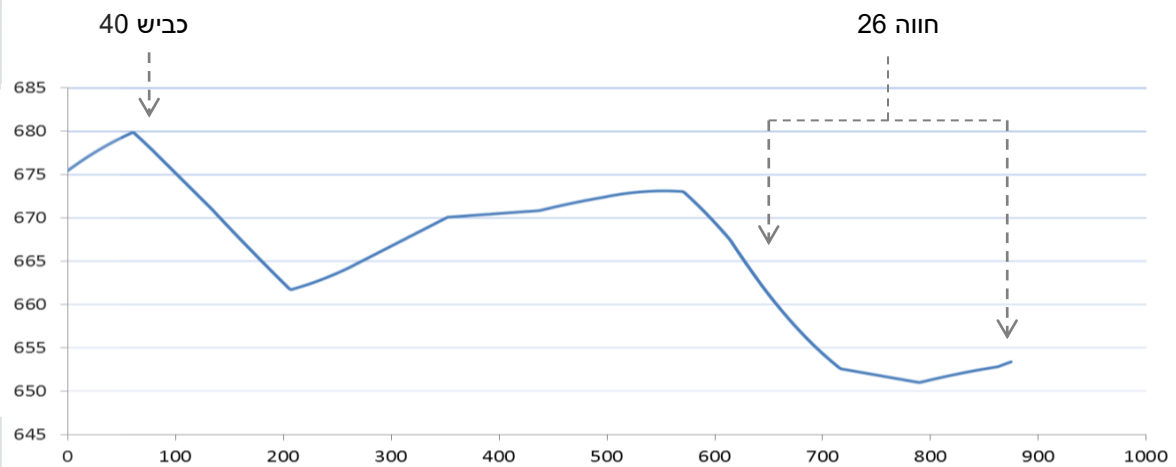




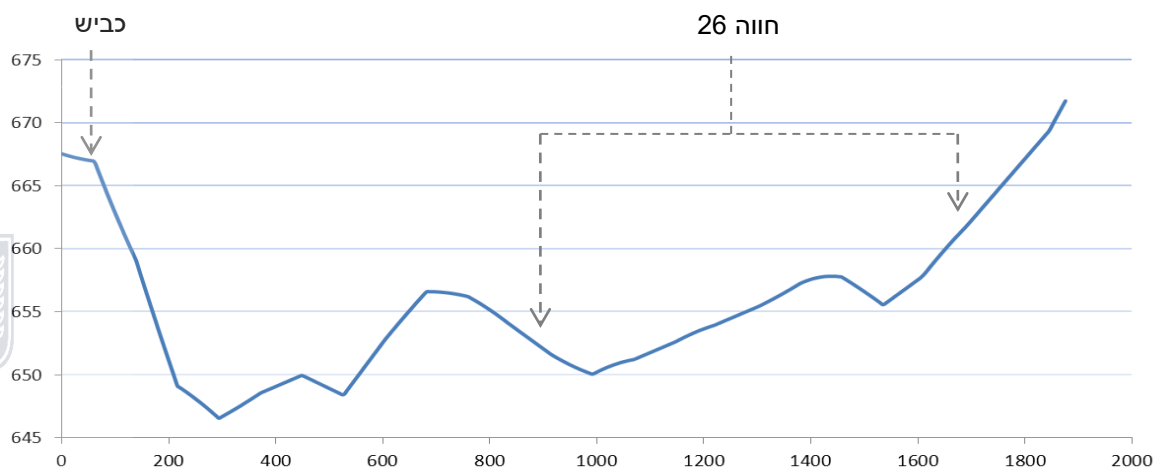
חתכים



חתך א-א



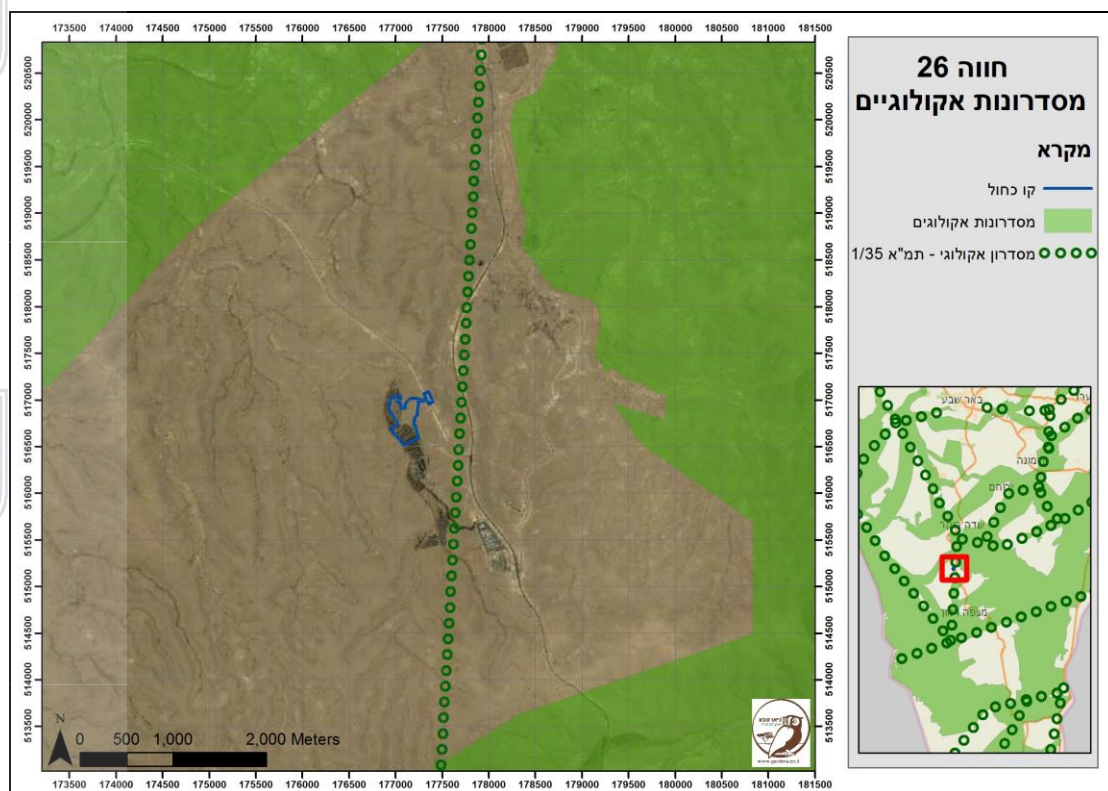
חתך ב-ב





על-אף קרבת החווה לכביש 40 וכלא נפחא, הטופוגרפיה במקום יוצרת תחושה של בידוד ממפגעים אלו, והנוף הנשקף מרוב חלקי החווה איננו מופר. כל התכנון הקשור לנושא בינוי, תאורה, ריסוסים וחקלאות במקום יעשה תוך התייחסות לערכיות האקולוגית הגבוהה של המקום.

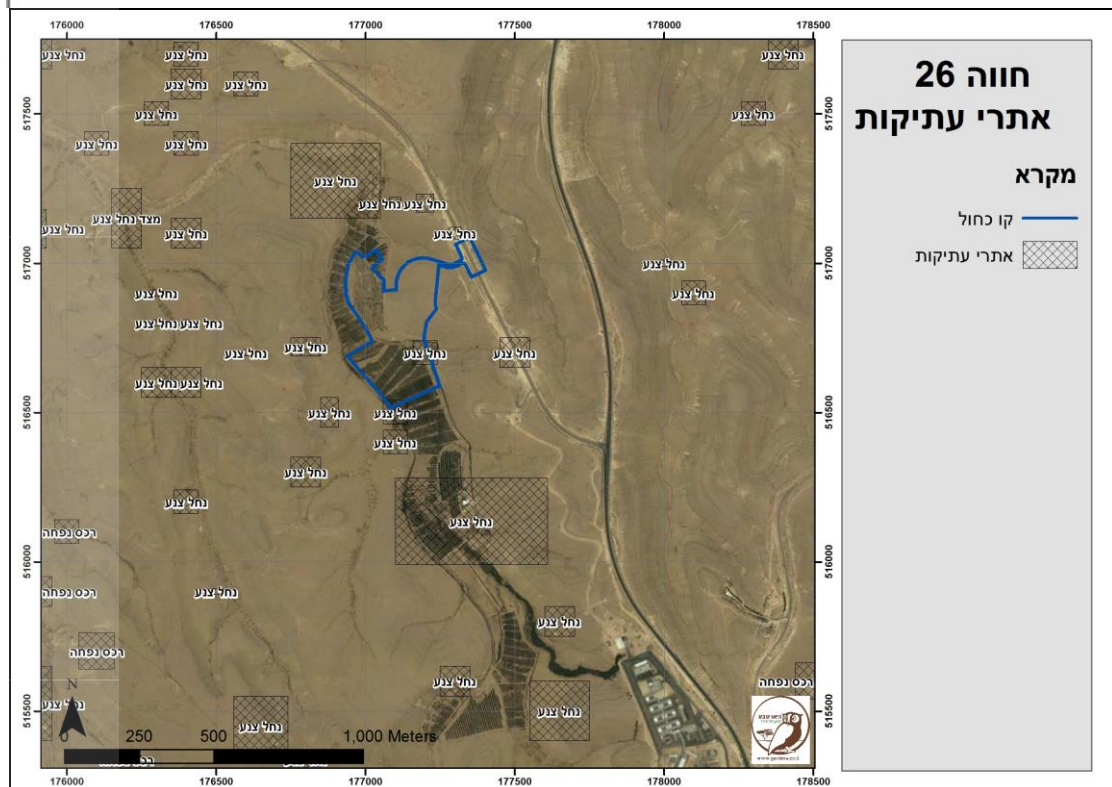
על פי מפת המסדרונות האקולוגיים של רשות הטבע והגנים החווה מרוחקת ממסדרונות אקולוגיים באזור. תיקון 1 לתמ"א 35 משנת 2016 קובע צירים סכמתיים חדשים למסדרונות אקולוגיים. על פי תיקון זה עובר מסדרון אקולוגי כ 400 מטר ממזרח לחווה.



3.1.3 ארכיאולוגיה

בחווה שרידים רבים של אתרים ארכיאולוגיים. בשטחה נערכו שני סקרים של רשות העתיקות.





3.2 אתרי ביקור ומסלולי טיול

חווה 26 נמצאת בשטח המועצה האזורית רמת הנגב. אזור מועצת רמת הנגב הינו אזור מיוחד המשתרע מצומת הנגב בצפון ועד מצפה רמון שבדרום. בשטח זה ניתן למצוא מגוון רחב של אתרים היסטוריים וארכיאולוגיים בהן ערים נבטיות קדומות, דרך הבשמים, תיירות מדברית, נוף מדברי קסום, מסלולי טיולים רבים- רגליים ורכובים, תיירות כפרית ועוד. יתרון נוסף לאזור רמת הנגב הינו מזג האוויר הנוח והיבש הנמשך כמעט לאורך כל ימות השנה.







א. אתרים בסביבה הקרובה

שביל חוצה ישראל -

התוואי הישן של השביל עובר ממזרח לכביש 40.

דרך היין בהר הנגב -

תוכנית התיישבותית תיירותית במטרה להגביר את התיישבות בנגב ע"י הקמת חוות בודדים המבוססות על חקלאות (כרמי יין וזיתים), גידול בע"ח, ופעילות תיירותית כמו צימרים, יקבים וסדנאות.

גן לאומי עין עבדת -

עין עבדת הינו מעיין הנובע בנחל צין ויצר נאת מדבר מרשימה. הנחל יצר קניון לבן (קירטון) צר ועמוק היוצר מראה מרהיב, יחד עם מפל ובריכות מים. המעיין השוכן באזור מדברי מושך בעלי חיים רבים הבאים ללגום מהמים ולאכול מהצמחייה הגדלה על גדות הנחל. ניתן למצוא במקום גם מערות של נזירים מהתקופה הביזנטית.

גן לאומי עבדת -

העיר עבדת שוכנת בתוואי של "דרך הבשמים" הנבטית. האתר כולל בית מרחץ רומי, גת נבטית, כנסיות ועיר מערות. האתר הוכרז כאתר למורשת עולמית.

דרך הבשמים -

דרך המשתרעת מתימן דרך ערב הסעודית, ירדן וישראל עד לנמל עזה. בדרך זו הלכו הנבטים על מנת להעביר סחורה כגון: תבלינים, בשמים, בדים יקרים ותכשיטים על מנת לייצאם לאירופה. לאורך כל הדרך ניתן למצוא חאנים, ערים קדומות ועוד אתרים בהם ניתן למצוא את שרידי הדרך.

גן לאומי אחוזת קבר בן גוריון וצריף בן גוריון -

הגן הלאומי כולל את אחוזת הקבר בה קבורים דוד ופולה בן גוריון. הנוף הנשקף מאחוזת הקבר על נחל צין ורמת עבדת הינו מרהיב. צריף בן גוריון בקיבוץ שדה בוקר משמש כיום כמוזיאון המתאר את חייו ופועלו של דוד בן גוריון.

נחל צין ובקעת צין -

נחל צין זורם מהר רמון ועד לערבה ודרום ים המלח. בקעת צין משתרעת מרמת עבדת מזרחה. בבקעה קיימים מסלולים שונים- אם לרכבי שטח ואופניים לאורך נחל צין המתפתל ואם רגליים כגון עלייה לחוד עקב או ביקור בעין עקב השופע מים.





ב. אתרים בסביבה הרחוקה

מכתש רמון -

המכתש הגדול והמרשים ביותר בארץ. ניתן לטייל על הטיילת שעל שפת המכתש, לבקר בתצפית המרפסת שמעל המכתש או במרכז המבקרים שנותן מידע מפורט על המכתש, מסלולי טיול, בע"ח ועוד. במכתש ניתן למצוא מסלולים רגליים ורכובים, ניתן לאסוף חול צבעוני, להבחין בתופעות גיאולוגיות המאפיינות את המכתש וליהנות מאירוח בדואי מסורתי בחאן בארות.



אתר המרחצאות "נווה מדבר" -

האתר נמצא בצומת משאבי שדה ובו ניתן למצוא מעיינות תרמו- מינרליים, בריכות גופרית חמות, מרכז ספא וטיפולים.

פארק גולדה -

הפארק נמצא סמוך לקיבוץ רביבים ולאתר המרחצאות. בפארק ניתן למצוא אגם, מדשאות, ספסלים, שבילים, מתקני פיקניק ומצפור.

סיכום ומסקנות:

בתחום החווה לא עוברים שבילים מסומנים למטיילים רגליים וגם לא מסלולים רכובים. נראה שהחווה לא תפריע למעבר של מטיילים. להערכתנו, יכולת החווה לארח בצימרים תעלה את זמן הביקור של מטיילים באזור מה שיתרום לפיתוח האתרים.





4. ניתוח השפעת מימוש התכנית על שטח התכנית וסביבתה והשתלבותה בסביבה

4.1 ניקוז והידרולוגיה

כאמור, החווה ממוקמת בפשט ההצפה של נחל משני עפ"י תמ"א 3/ב/34. בחורף 2010 שיטפון שעבר בנחל גרם לסחיפתם של עצי פרי וכרמים הגדלים בחווה. יש לפעול ע"פ נספח הניקוז המתואם עם רשות הניקוז. בהיבט זיהום מי תהום אזור החווה מוגדר כאזור ג' דהינו פגיעות מי תהום נמוכה.



4.2 ערכי טבע ואקולוגיה

ההשפעות של חווה בתחום הנסקר עלולות לגרום להשפעות על המערכת האקולוגית במגוון נושאים:

חקלאות- חקלאות מכל סוג עלולה למשוך בעלי חיים מהסביבה ולייצר נזקי חקלאות אשר יחייבו את בעל החווה לנקוט אמצעים בכדי למנוע אותם. חקלאות גם משנה את ביומסת הצומח הטבעי ועלולה לגרום לעלייה של מרכיבים שונים בעולם החי והצומח בחבל המדברי.

להלן הנחיות למנוע את הנ"ל:

- טיב הגידולים החקלאיים יתואמו עם משרד החקלאות.
- כל שימוש בחומרי דישון אורגניים יהיה ממקור מקומי ו/או לאחר שחומרי הדישון עברו עיקור מזרעים של מינים שאינם מוכרים באזור.
- גידול בעלי חיים יעשה במכלאות ובתנאים שימנעו טריפות והתנגשות בין טורפים לבעלי החוות.
- במקרה של תמותת בעלי חיים יסולקו הפגרים לאתר פסולת מאושר, או לחילופין לתחנות האכלה בתאום עם רשות הטבע והגנים.
- ריסוסים- לא יעשה שימוש בריסוסים אשר עלולים לגרום להרעלות משנה. כנ"ל קוטלי עשבים.
- לא תהיה הזרמה של מי צנרת בערוצים או בשטח פתוח. תהיה בקרה על מים מטוהרים המושבים לסביבה על מנת למנוע כתמים ירוקים שימשכו בעלי חיים ויגרמו לשינוי במאזן ביומאסה באזור.
- יערך שיתוף קבוע מול פקחי רשות הטבע והגנים במניעת נזקי חקלאות.





4.3 שינויים חזותיים ונופיים:

א. נצפות ונראות

שטח חווה 26 נמצא בסמוך לצומת כבישים מול כלא נפחא, ממערב לכביש 40 ומצפון לכלא. מכביש 40 ניתן לראות את הצומח בכניסה לחווה. ניתן לראות את שטח החווה מכביש הגישה למחנה רמון (ראה חתך ב-ב. בסעיף 3.1.1), יש לפעול לצמצום ההשפעה הנפית של מבני החווה שיבנו. על ידי האמצעים המפורטים להלן.



ב. צמצום הפגיעה החזותית/ נופית

לצורך צמצום הפגיעה החזותית נוסחו הנחיות המפורטות בהוראות התכנית.

4.4 פגיעה בשטחים חקלאיים

הפרויקט אינו פוגע בשטחים חקלאיים

4.5 מסדרונות אקולוגיים

הפרויקט הנ"ל אינו נמצא על תחום המסדרונות האקולוגיים, כפי שמופיע במפות רט"ג. יחד עם זאת יש להימנע מגידור החווה בגדר היקפית אין מניעה לגידור ממוקד כמו מכלאות או סביבת בתי המגורים.



4.6 פגיעה באתרי מורשת

בשטחי החווה אתרים ארכיאולוגיים רבים, כבר נעשו בשטח התכנית שני סקרי ארכיאולוגיה וכל פיתוח יעשה תוך תיאום עם רשות העתיקות.

4.7 אתרי ביקור ומסלולי טיול

החווה אינה פוגעת ואינה מפריעה לתנועת מטיילים באזור ו/או בסביבה. אין מסלולי טיול מסומנים העוברים בתחום החווה. יובטחו גישה ומעבר חופשי לציבור בשטחי החוות.



4.8 רעש

בחוות חקלאיות אין מוקדים או מקורות רעש. מערכת החשמל הינה בחיבור ישיר לחברת החשמל, ולכן אין גנראטורים.

4.9 דלק

מיכלי דלק יונחו על מאצרות בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה.

4.10 שפכים

המערכת לטיפול בשפכים תבנה בהתאם להחלטת הועדה המקצועית למים וביוב של משרד הבריאות.





4.11 פסולת

הנחיות: יש לפרט את המערכת לאיסוף טיפול וסילוק פסולת וכן מערכת המחזור.

שטחי השרות לרבות מיקום מכולות או חצרות משק לאיסוף הפסולת ומחזוריה יהיו בתוך השטח המיועד לבינוי מגורים ותיירות, למעט מכולה ייעודית לפסולת ביתית אשר נאספת על ידי המועצה. לא יותרו "שטחים" שיהיו "תחנת מעבר" אלא רק מתקנים לאיסוף בשטח הבנוי. על בעלי החווה להציב מיכלים ייעודיים להפרדת פסולת (כגון מיכל לאיסוף בקבוקי פלסטיק, מיכל לאיסוף קרטון, מיכל לאיסוף נייר וכו') לצורך מחזור, בהתאם לכמות וסוג הפסולת, עפ"י הנחיות המועצה האזורית רמת נגב. העמדת המתקנים, תפעולם, ותחזוקתם תהיה באחריות החווה.

פסולת ביתית - תפונה במיכלים על ידי המועצה המקומית.

גזם – ייגרס ויועבר לדישון וחיפוי צומח.

גרוטאות ופסולת יבשה - יונחו במכולה בשטח המבונה של החווה. פסולת זו תפונה לאתר מוסדר של המועצה.

פסולת חקלאית – יטופלו בהתאם להנחיות משרד החקלאות והמשרד להגנת הסביבה.

מחזור - סמיכותן של שלושת החוות מעלה את אפשרויות המחזור של מוצרים בחוות אלו, היות ומיכלי המחזור יפוננו יחדיו. בחוות יוצבו מיכלים לאיסוף מיכלי משקה בחוק הפיקדון, מיכלים לאיסוף קרטונים, ומיכלים לאיסוף נייר.

4.12 תאורה

לא תוצב תאורה לאורך גדר החווה. שימוש בתאורה יעשה רק באזור המבונה, ורק אל פנים החווה. יש לעשות חיפוי על גוף התאורה על מנת למקד את האור לכיוון הרצוי בלבד.

4.13 גידור

מומלץ להימנע מגידור היקפי. במקרה ויש צורך בגידור היקפי של שטח החווה או של השטחים החקלאיים, אין לעשות שימוש בגדר רשת צפופה שתמנע מעבר בע"ח. יעשה שימוש בגדר אוסטרלית או מיתרים. מכלאות בע"ח יגודרו, וכמו-כן אין מניעה לגידור ממוקד כדוגמת סביבת בתי המגורים.

5. הצגת חלופות תכנוניות

שטח החווה נמצא בסמוך לאזורים מבונים ולתשתיות קיימות – כלא נפחא, כביש 40, וכביש ללא שם, בנוסף השטח קרוב לשטח של חווה נטושה אשר קיימת בשטח. מבחינה אקולוגית-נופית המיקום איננו מהסב פגיעה ניכרת בסביבה, בשל הקרבה המצוינת.

שיקולים באיתור החוות

▪ שטח פנוי – אינו שמורת טבע או שטח אש.





- איכות המקום: איכות נופית, היסטורית וכד'.
- סמיכות לקווי תשתיות ראשיים וזמינות למשאבי מים חשמל וכד'.
- פגיעה נופית מינימאלית.
- שימוש בשטח מופר, הזדמנות לשיקום כולל של השטח.
- בחינת מהות הקשר הוויזואלי מהציר המרכזי (מלא, מרומז....).
- מיקום ברצף אירועים: מסלול טיול - תצפית נוף - חווה חקלאית - חניון פיקניק.
- נגישות פיזית נוחה.



שיקולים באיתור מדויק של החוות

- אקלים ומיקרו אקלים.
- איכות נופית מקומית.
- "ניצפות": מיקום מרומז או בולט, מתחת / מעל לקו הרקיע, קירבה/ ריחוק וכד'.
- שיקולים אקולוגיים מקומיים:
- שימוש במים מושבים.
- התייחסות לשטח איגום מי נגר.
- ניצול שטח מופר.



6. הצעה להוראות התוכנית-

דרכים:

- יש להשתמש ככל הניתן בדרכים קיימות
- למעט הדרך מהכביש הראשי לחווה, הדרכים יהיו דרכי מצעים ללא אספלט

חקלאות:

- אין לגדל מינים הידועים כמינים פולשים או מינים זרים בעלי פוטנציאל פלישה, למעט גידולים חקלאיים. במקרים של אי-וודאות הנושא יובא לאישור משרד החקלאות ורט"ג.
- יש למנוע זליגה של הגידולים אל מחוץ לתחום גידולם המוגדר.

בע"ח:

- יש לאחסן את המזון במיכלים סגורים ולא נגישים עבור חיות בר.
- גידול צאן בשטח התכנית מחייב עמידה בתנאי המשרד להגנת הסביבה, כמופיע באתר המשרד להגנת הסביבה, במסמך "הנחיות סביבתיות לתכנון דיר צאן".
- לא תותר הקמת לולים, רפתות וסילויים בשטח התכנית.
- אין לגדל בעלי חיים הידועים כפולשים, או בעלי פוטנציאל פלישה.

גידול צומח לנוי:

- מומלץ לגדל לנוי צומח מקומי.





- אין לגדל צומח פולשני.
- במקרה של התבססות ספונטנית של צמחייה פולשת בשטח החווה, יש לטפל בה במייד ולמנוע את התפשטותה.

כללי:

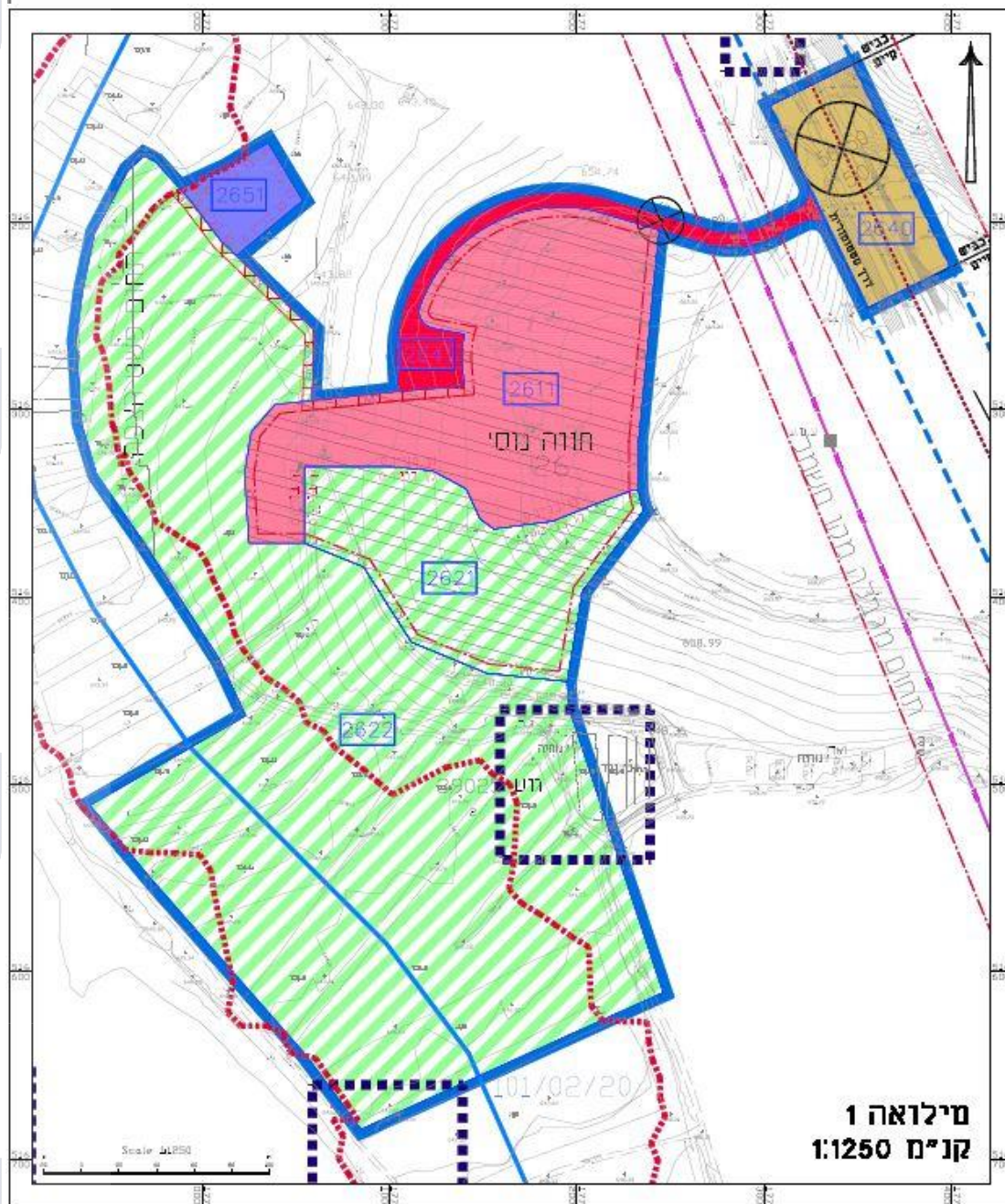
- לא תוצב תאורה לאורך גדר החווה. שימוש בתאורה יעשה רק באזור המבונה, ורק אל פנים החווה. גופי התאורה יכוסו כך שהאור יופנה אך ורק לשטח המיועד להארה.
- מיכלי דלק יונחו על מאצרות בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה.



6.1 שטחים לשימור ופיתוח בתחומי התכנית

שטח החווה מצומצם ולכן לא ניתן לסמן שטחים ספציפיים לשימור. לצורך נטיעות על מדרונות השטח לא יסוכלו אבנים ויעשה שימוש רק בצומח בוסתני.





מילואה 1
קנ"מ 1:1250

